

Πρότυπα FOCUS

**Ατομική αξιολόγηση – πύλη προς μια
παιδοκεντρική δικαιοσύνη**

Φεβρουάριος 2021

Focus

Working together
for children in criminal
proceedings

Terre des hommes
Helping children worldwide.

Το FOCUS συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα "Δικαιώματα, Ισότητα, Ιθαγένεια" της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2014-2020).

Αποποίηση ευθύνης για τα Πρότυπα FOCUS: Αποτελεί την άποψη του συγγραφέα και είναι αποκλειστικά δική του/της ευθύνη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχει.

Πίνακας περιεχομένων

Ευχαριστίες	4
Σχετικά με το έργο FOCUS	5
Εισαγωγή.....	7
Υπόβαθρο των προτύπων: Επισκόπηση της ατομικής αξιολόγησης των συνθηκών και των αναγκών των παιδιών	10
Οι ατομικές αξιολογήσεις εν συντομία	10
1.1 Προφίλ: Νόμοι και καθοδήγηση	11
1.2 Προφίλ: Βασικά στοιχεία της διαδικασίας για τη διεξαγωγή των ατομικών αξιολογήσεων	11
1.3 Προφίλ: Το σύστημα στο οποίο βασίζονται οι διαδικασίες ατομικής αξιολόγησης	14
1.4 Προφίλ: Ατομικές αξιολογήσεις από τη σκοπιά των επαγγελματιών	14
1.5 Προφίλ: Η πλευρά του παιδιού	15
Τα πρότυπα FOCUS	17
Επισκόπηση των προτύπων	17
Πρότυπο αριθ. 1: Ολιστική και ολοκληρωμένη.....	19
Πρότυπο αριθ. 2 Συμπεριληπτική	21
Πρότυπο αριθ. 3 Συμμετοχική	23
Πρότυπο αριθ. 4 Διαδικασία με επίκεντρο το παιδί και με ευαισθησία προς το παιδί.....	25
Πρότυπο αριθ. 5 Συνεχιζόμενη και έγκαιρη	26
Πρότυπο αριθ. 6 Πολυεπιστημονική και συνεργατική.....	27
Πρότυπο αριθ. 7 Ποιότητα.....	29
Πρότυπο αριθ. 8 Επαρκής σε πόρους και βιώσιμη	30
Πρότυπο αριθ. 9 Προσανατολισμένη στον αντίκτυπο	31
Πρότυπο αριθ. 10 Προσανατολισμένη στην πρόοδο (Συμβολή στη μάθηση).....	32

Ευχαριστίες

Τα πρότυπα αυτά αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου FOCUS και αποτελούν συστατικό στοιχείο ενός συνόλου **εργαλείων και πηγών του FOCUS**. Η παρούσα έκδοση αναπτύχθηκε για τη διαδικασία πιλοτικής εφαρμογής που θα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του FOCUS το 2021 στη Βουλγαρία, την Ολλανδία, τη Σερβία, τη Ρουμανία και την Ελλάδα. Σκοπεύουμε να συγκεντρώσουμε και να αποτυπώσουμε τις γνώσεις και τις πηγές που σχετίζονται με τα Πρότυπα κατά τη διάρκεια του έργου και να δημοσιεύσουμε μια τελική έκδοση μόλις το έργο ολοκληρωθεί το 2022.

Η Rebecca O' Donnell (Child Circle), ανέλαβε ηγετικό ρόλο στην ανάπτυξη των Προτύπων, ενώ έλαβε πολύτιμη συμβολή από τους εμπειρογνώμονες του FOCUS Silvia Randazzo , ειδικό σε θέματα παιδικής δικαιοσύνης, Annetieke Wolthuis, ερευνήτρια, διαμεσολαβήτρια και εκπαιδύτρια Mariama Diallo, περιφερειακή διευθύντρια προγραμμάτων πρόσβασης στη δικαιοσύνη, Περιφερειακό Γραφείο της Terre des hommes για την Ευρώπη και Orinda Gjoni, Συντονίστρια του Περιφερειακού Προγράμματος FOCUS και τους εταίρους μας - Κέντρο Δικαιωμάτων του Παιδιού (Σερβία), Defence for Children (Ολλανδία), SAPI (Βουλγαρία), Terre des hommes Ελλάδας και Terre des hommes Ρουμανίας.

Σχετικά με το έργο FOCUS

Το FOCUS¹, ένα συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Ένωση πρόγραμμα (2020 - 2022), επικεντρώθηκε στην προώθηση και υποστήριξη της εφαρμογής των νομικών υποχρεώσεων της ΕΕ **για τη διενέργεια ατομικών αξιολογήσεων των αναγκών και των συνθηκών των παιδιών** που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες, είτε ως θύματα, είτε ως ύποπτοι, είτε ως κατηγορούμενοι. Οι υποχρεώσεις αυτές ορίζονται σε τρεις οδηγίες της ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών², τα δικαιώματα των θυμάτων³ και τις δικονομικές εγγυήσεις⁴ αντίστοιχα, όπως έχουν μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο και ενίοτε συμπληρωθεί από αυτό.

Απώτερος στόχος του έργου είναι να στηρίξει τη δικαιοσύνη με επίκεντρο το παιδί και να διασφαλίσει ότι τα παιδιά που έρχονται σε επαφή με το νόμο, ως θύματα και ως παραβάτες, λαμβάνουν εξατομικευμένη φροντίδα και έχουν πρόσβαση σε εξατομικευμένη υποστήριξη και απαντήσεις, μεταξύ άλλων μέσω διαδικασιών αποκαταστατικής δικαιοσύνης. Οι εταίροι του FOCUS θεωρούν την εφαρμογή **μιας ισχυρής και πολυεπιστημονικής διαδικασίας ατομικής αξιολόγησης** ως μέσο για τη δικαιοσύνη με επίκεντρο το παιδί. Το FOCUS επεδίωξε ειδικότερα:

1. Να καταστήσει τις πρακτικές συστηματικής ατομικής αξιολόγησης πιο διαδεδομένες στις περιπτώσεις παιδιών που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες.
2. Να αναπτύξει τις γνώσεις, τις ικανότητες και τις δεξιότητες των επαγγελματιών της δικαιοσύνης των νέων σχετικά με τα πρότυπα, τα εργαλεία, τις διαδικασίες και τη διαδικασία κατά τη χρήση της πολυεπιστημονικής ατομικής αξιολόγησης με παιδιά που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες.
3. Να αναπτύξει τις γνώσεις και τις ικανότητες των παιδιών σχετικά με τα δικαιώματά τους στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης και να ενδυναμώσει τα παιδιά ώστε να γίνουν φορείς αλλαγής και να συνηγορήσουν για μια παιδοκεντρική δικαιοσύνη

Το έργο διευκόλυνε τη μάθηση μέσω της διεθνούς αμοιβαίας ανταλλαγής πρακτικών μεταξύ των πέντε χωρών-στόχων: Βουλγαρία, Ελλάδα, Σερβία, Ρουμανία και Κάτω Χώρες. Οι εταίροι του FOCUS εντόπισαν κενά μεταξύ θεωρίας και πρακτικής σχετικά με την εφαρμογή των πρακτικών ατομικής αξιολόγησης, κενά τα οποία αντιμετωπίστηκαν με την παροχή στους επαγγελματίες νέων, πρακτικών εργαλείων και πόρων για την εφαρμογή και τη συστηματοποίηση της διαδικασίας και της πρακτικής ατομικής αξιολόγησης στις χώρες τους.

Τα κύρια εργαλεία και οι πηγές του FOCUS που αναπτύχθηκαν είναι:

1. Τα Πρότυπα FOCUS: παρέχουν κατευθυντήριες αρχές για την πραγματοποίηση ατομικών αξιολογήσεων για τα παιδιά που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού (εργαλείο)

¹ <https://tdh-europe.org/our-work/focus-on-my-needs-working-together-for-children-in-criminal-proceedings-/7144>

² EU Directive 2011/93 on combating the sexual abuse and sexual exploitation of children and child pornography.

³ EU Directive 2012/29 establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime.

⁴ EU Directive 2016/800 on procedural safeguards for children who are suspects or accused persons in criminal proceedings.

2. Το Εργαλείο Αυτοαξιολόγησης των Προτύπων FOCUS: συνοδεύει τα Πρότυπα FOCUS και υποστηρίζει τους φορείς και τους επαγγελματίες στο να συλλογιστούν τον τρόπο με τον οποίο τα Πρότυπα εφαρμόζονται ή μπορούν να εφαρμοστούν καλύτερα στην πρακτική τους ή στα εθνικά τους συστήματα (εργαλείο).
3. Το Εργαλείο Χαρτογράφησης FOCUS: βοηθά τους φορείς να επανεξετάσουν την κατάσταση ανάπτυξης των επιμέρους διαδικασιών αξιολόγησης (εργαλείο)
4. Ο Πίνακας Αναφοράς FOCUS για την Πρόοδο βοηθά τους φορείς να προσδιορίσουν δράσεις για την επίτευξη βελτιώσεων (εργαλείο)
5. Το Εργαλείο Πιλοτικού Σχεδιασμού FOCUS: βοηθά τους ενδιαφερόμενους να σχεδιάσουν πιλοτικές δραστηριότητες για τη βελτίωση των ατομικών διαδικασιών αξιολόγησης (εργαλείο)
6. Η Περίληψη της Έρευνας FOCUS για την ατομική αξιολόγηση παιδιών στην Ευρώπη (πηγές)
7. Τα Διεθνή Πρότυπα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που εφαρμόζονται στις πρακτικές ατομικής αξιολόγησης (πόροι)
8. Ερωτήσεις και Απαντήσεις ατομικής αξιολόγησης - μια δίοδος προς μια δικαιοσύνη με επίκεντρο το παιδί: βασικές έννοιες και συχνές ερωτήσεις (πηγές).
9. Το υλικό του FOCUS για την ανάπτυξη ικανοτήτων: το εγχειρίδιο κατάρτισης, η πλατφόρμα τεχνικής διεπαφής και η ενότητα ηλεκτρονικής εκμάθησης.

Εισαγωγή

Η νομοθεσία της ΕΕ έχει θεσπίσει υποχρεώσεις για τη διενέργεια ατομικών αξιολογήσεων των συνθηκών και των αναγκών των παιδιών-θυμάτων, των παιδιών υπόπτων ή εκείνων που κατηγορούνται για έγκλημα. Η νομοθεσία ορίζει τα βασικά στοιχεία της υποχρέωσης, αλλά δεν διευκρινίζει λεπτομερώς ποιος πρέπει να διενεργεί αυτές τις αξιολογήσεις και πώς. Κατά την εφαρμογή αυτών των υποχρεώσεων σε εθνικό επίπεδο, τα κράτη μέλη είναι αυτά που πρέπει να προσδιορίσουν τη μορφή και τον τρόπο με τον οποίο θα αναληφθούν αυτές οι αξιολογήσεις. Είναι σημαντικό ότι η εφαρμογή πρέπει να διασφαλίζει ότι τα βασικά στοιχεία που ορίζονται στο δίκαιο της ΕΕ εκπληρώνονται στα εθνικά συστήματα και στην πράξη.

Κατά συνέπεια, τα πρότυπα FOCUS αναπτύχθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ για να παρέχουν κατευθυντήριες αρχές για τη διενέργεια ατομικών αξιολογήσεων για τα παιδιά που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Αποτελούν τους θεμέλιους λίθους για την καλύτερη ανάπτυξη και εφαρμογή των εθνικών διαδικασιών και πρακτικών ατομικής αξιολόγησης. Πρόκειται για γενικά πρότυπα, τα οποία θα πρέπει να πληρούν οι εθνικές διαδικασίες ατομικής αξιολόγησης. Τα πρότυπα προορίζονται να λειτουργούν στο πλαίσιο διαφορετικών εθνικών μοντέλων, να είναι ευέλικτα και να υποστηρίζουν την εξέλιξη σε πρακτικό επίπεδο, αντί να παρέχουν αφηρημένες οδηγίες.

Πηγές έμπνευσης για την ανάπτυξη προτύπων:

- ◆ Πρότυπα ποιότητας του προγράμματος Promise
<https://www.childrenatrisk.eu/promise/wp-content/uploads/sites/4/2018/04/PROMISE-Barnahus-Quality-Standards.pdf>
- ◆ ProGuard πιλοτικό σύστημα αξιολόγησης επιμέλειας
- ◆ Πιλοτικό σύστημα αξιολόγησης: <https://www.egnetwork.eu/wp-content/uploads/2019/10/PAS-tool.pdf>
- ◆ Πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να δοκιμαστεί πιλοτικά το Πιλοτικό σύστημα αξιολόγησης και τα αποτελέσματα: <https://www.egnetwork.eu/wp-content/uploads/2019/10/Pilot-PAS-Report.pdf>

Πώς μπορούν τα πρότυπα FOCUS να υποστηρίξουν τη δουλειά σας;

Σε γενικές γραμμές, τα Πρότυπα μπορούν να βοηθήσουν τις αρχές και τους επαγγελματίες (i) στην ανάπτυξη διαδικασιών για τη διενέργεια ατομικών αξιολογήσεων, (ii) στη διενέργεια ατομικών αξιολογήσεων σύμφωνα με τα δικαιώματα των παιδιών και (iii) στη χρήση ατομικών αξιολογήσεων για να διασφαλιστεί η εκπλήρωση των δικαιωμάτων και των αναγκών των παιδιών.

Τα πρότυπα μπορούν να χρησιμοποιηθούν με πολλούς άλλους διαφορετικούς τρόπους, όπως:

- (i) Αύξηση της ευαισθητοποίησης για τις υποχρεώσεις ατομικής αξιολόγησης.

- (ii) Βοήθεια στην αξιολόγηση της κατάστασης ανάπτυξης των επιμέρους διαδικασιών αξιολόγησης και των σημείων όπου μπορεί να απαιτούνται βελτιώσεις (βλ. επίσης το εργαλείο FOCUS για τον προσδιορισμό της κατάστασης ανάπτυξης των επιμέρους διαδικασιών αξιολόγησης και τον πίνακα αναφοράς FOCUS για την πρόοδο).
- (iii) Υποστήριξη των επαγγελματιών για τη δημιουργία ατομικών διαδικασιών αξιολόγησης
- (iv) Υποστήριξη των επαγγελματιών στην ανάπτυξη ή χρήση εργαλείων ατομικής αξιολόγησης.
- (v) Υποστήριξη των επαγγελματιών στη συνεργασία για τη διενέργεια, τη συμβολή ή τη χρήση ατομικών αξιολογήσεων
- (vi) Υποστήριξη των ατόμων στην εργασία τους ώστε να διαδραματίσουν βελτιωμένο ρόλο στη διεξαγωγή, τη συνεισφορά ή τη χρήση ατομικών αξιολογήσεων
- (vii) Υποστήριξη της επιμόρφωσης των επαγγελματιών
- (viii) Υποστήριξη της παρακολούθησης των διαδικασιών ατομικής αξιολόγησης.
- (ix) Υποστήριξη των φορέων στην ανταλλαγή γνώσεων και πληροφοριών μεταξύ των χωρών

Τα πρότυπα μπορούν να χρησιμοποιούνται σε συνεχή βάση και να επιτρέπουν σταδιακή πρόοδο, καθώς και να χρησιμεύουν ως πλαίσιο για περαιτέρω ανταλλαγές μεταξύ επαγγελματιών σε εθνικό επίπεδο.

Σε ολόκληρη την Ευρώπη, τα πρότυπα θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα χρήσιμο πλαίσιο για την ανταλλαγή σημαντικών εθνικών πρακτικών. Εάν ανανεώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συνέχιση της συλλογής ορθών πρακτικών.

Για την υποστήριξη της πρακτικής χρήσης των προτύπων, αναπτύχθηκε το συνοδευτικό εργαλείο επισκόπησης των προτύπων FOCUS για να βοηθήσει τους επαγγελματίες και τους εμπλεκόμενους φορείς να εξετάσουν την εφαρμογή των προτύπων στην εργασία τους.

Μορφή των προτύπων

Τα πρότυπα έχουν την ακόλουθη μορφή:

1. Αρχή (Βασικός όρος) και το Πρότυπο (δήλωση της αρχής, διατυπωμένη από την προοπτική των δικαιωμάτων του παιδιού)
2. Σκεπτικό (περιγραφή του σκεπτικού για το πρότυπο)
3. Δείκτες (μια σειρά δεικτών που δείχνουν τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους με τους οποίους μπορεί να υλοποιηθεί το πρότυπο, λαμβάνοντας υπόψη διαφορετικά μοντέλα).

Φιλοδοξούμε τα Πρότυπα να αποτελέσουν ένα ζωντανό έγγραφο. Το περιεχόμενο των δεικτών μπορεί να συνεχίσει να αυξάνεται κατά τις μελλοντικές επικαιροποιήσεις του παρόντος εγγράφου, και μπορεί να οργανωθεί περαιτέρω σε διάφορες κατηγορίες, συμπεριλαμβανομένων (i) των δεσμεύσεων και της αποδοχής των διεθνών προτύπων για τα ανθρώπινα δικαιώματα (διαρθρωτικοί δείκτες), (ii) των προσπαθειών που καταβάλλονται στην πράξη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τα πρότυπα (δείκτες διαδικασίας) και (iii) των δεικτών που συμβάλλουν στη μέτρηση των αποτελεσμάτων αυτών των προσπαθειών (δείκτες αποτελέσματος). Ελπίζουμε επίσης να προσθέσουμε παραπομπές σε χρήσιμες πηγές, μεταξύ άλλων από σημαντική νομοθεσία, πολιτική και πρακτική.

Πριν από τα πρότυπα προηγείται μια επισκόπηση του ιστορικού των διαδικασιών ατομικής αξιολόγησης, με ιδιαίτερη αναφορά στα βασικά στοιχεία των ίδιων των ατομικών αξιολογήσεων, καθώς και στα γενικά μέτρα που πρέπει να εφαρμόζονται για να διασφαλίζεται η ορθή διεξαγωγή και χρήση των ατομικών αξιολογήσεων. Ως περαιτέρω πλαίσιο, προσδιορίζουμε επίσης εν συντομία τα ζητήματα των επαγγελματιών και των παιδιών που προκύπτουν σε σχέση με, και που μπορούν να αντιμετωπιστούν από τις ατομικές αξιολογήσεις.

Υπόβαθρο των προτύπων: Επισκόπηση της ατομικής αξιολόγησης των συνθηκών και των αναγκών των παιδιών

Οι ατομικές αξιολογήσεις εν συντομία

Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό και το διεθνές δίκαιο, οι ατομικές αξιολογήσεις περιλαμβάνουν την επανεξέταση των ατομικών συνθηκών του παιδιού που εμπλέκεται σε ποινική διαδικασία - είτε ως θύμα, είτε ως ύποπτος, είτε ως κατηγορούμενος - με σκοπό να καθοριστούν (i) ποιες ειδικές διαδικαστικές εγγυήσεις απαιτούνται κατά τη διαδικασία ποινικής δικαιοσύνης και (ii) ποια ειδικά μέτρα απαιτούνται για την εξέταση της κατάστασης του παιδιού (ανάγκες πρόνοιας/προστασίας του παιδιού).

Οι διαδικασίες ατομικής αξιολόγησης αποτελούν βασικό μέσο διασφάλισης ότι δίνεται πάντοτε πρωταρχική σημασία στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού σε όλες τις ενέργειες που αφορούν το παιδί, όπως απαιτείται από το δίκαιο της ΕΕ και το διεθνές δίκαιο.

Οι διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές και η ορθή πρακτική υπογραμμίζουν τη σημασία που έχει μια πολυεπιστημονική, διπληρεσιακή προσέγγιση με επίκεντρο το παιδί για τη διαχείριση των υποθέσεων στο πεδίο της δικαιοσύνης για το παιδί.

Αυτό υποστηρίζει τον συντονισμό των δύο αρμοδιοτήτων, τις οποίες το κράτος πρέπει να εκπληρώνει ταυτόχρονα όταν ασχολείται με ένα παιδί - δηλαδή τις διαδικασίες απονομής δικαιοσύνης στις οποίες εμπλέκεται το παιδί και τις ανησυχίες για την ευημερία/προστασία του παιδιού που προκύπτουν από την περίπτωση του.

Οι ατομικές αξιολογήσεις θα πρέπει να απορρέουν από και να συμβάλλουν στις συγκεκριμένες πολυεπιστημονικές, διπληρεσιακές προσεγγίσεις με επίκεντρο το παιδί.

1.1 Προφίλ: Νόμοι και καθοδήγηση

Οι νόμοι της ΕΕ ορίζουν την υποχρέωση για τη διεξαγωγή των ατομικών αξιολογήσεων. Προσδιορίζουν τα βασικά στοιχεία για την υποχρέωση, αλλά δεν προσδιορίζουν ποιος θα πρέπει να διεξάγει αυτές τις αξιολογήσεις ούτε τον τρόπο διεξαγωγής τους. Αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών, όταν εφαρμόζουν τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις σε εθνικό επίπεδο, να προσδιορίσουν τον τρόπο εφαρμογής των εν λόγω αξιολογήσεων.

Βασικοί νόμοι:

Άρθρο 22 της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας (Οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων)

Το άρθρο 19 της οδηγίας 2011/93/ΕΕ για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας

Άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/800 σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (Οδηγία για τις δικονομικές

1.2 Προφίλ: Βασικά στοιχεία της διαδικασίας για τη διεξαγωγή των ατομικών αξιολογήσεων

Από τις υποχρεώσεις της ΕΕ ως προς τη διεξαγωγή και χρήση των ατομικών αξιολογήσεων των συνθηκών και των αναγκών των παιδιών, μπορούμε να αναγνωρίσουμε τα ακόλουθα βασικά στοιχεία που συνθέτουν κάθε διαδικασία για τη διεξαγωγή και χρήση των ατομικών αξιολογήσεων.

Ποιος είναι ο σκοπός της αξιολόγησης;

- ◆ Να διασφαλίζει ότι τα παιδιά έχουν πρόσβαση στα δικονομικά τους δικαιώματα σύμφωνα με τις Οδηγίες της ΕΕ.
- ◆ Να διασφαλίζει ότι λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανάγκες των παιδιών ως προς την προστασία, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την ένταξη στην κοινωνία (Οδηγία για τις δικονομικές εγγυήσεις)
- ◆ Εξυπηρετούν τη θέσπιση και την καταγραφή, σύμφωνα με τη διαδικασία καταγραφής στο οικείο κράτος μέλος, πληροφοριών σχετικά με τα ατομικά χαρακτηριστικά και τις συνθήκες του παιδιού, οι οποίες θα μπορούσαν να είναι χρήσιμες για τις αρμόδιες αρχές όταν: α) αποφασίζουν εάν πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα προς όφελος του παιδιού, β) αξιολογούν την καταλληλότητα και την αποτελεσματικότητα τυχόν προληπτικών μέτρων σε σχέση με το παιδί, γ) λαμβάνουν οποιαδήποτε απόφαση ή ενέργεια στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής ποινής (Οδηγία για τις δικονομικές εγγυήσεις).
- ◆ Να αναγνωρίσει ειδικές ανάγκες προστασίας και να καθορίσει εάν και σε ποιον βαθμό θα επωφεληθούν από ειδικά μέτρα κατά τη διάρκεια των ποινικών διαδικασιών (Οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων)
- ◆ Να εμπλακούν τα παιδιά στη διαδικασία, με σκοπό να τους δοθεί η δυνατότητα να συμμετέχουν καλύτερα στο σύνολο της διαδικασίας.

Ποιος χρησιμοποιεί την αξιολόγηση και για ποιον σκοπό;

- ◆ Οι αρμόδιες αρχές όταν (α) αποφασίζουν εάν θα πρέπει να ληφθεί κάποιο συγκεκριμένο μέτρο που ωφελεί το παιδί· (β) αξιολογούν την καταλληλότητα και την αποτελεσματικότητα ενδεχόμενων προληπτικών μέτρων όσον αφορά το παιδί· (γ) λαμβάνουν οποιασδήποτε απόφαση ή ενέργεια στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της καταδίκης (Οδηγία τις δικονομικές εγγυήσεις)
- ◆ Για τον εντοπισμό ειδικών αναγκών προστασίας και για να προσδιοριστεί εάν και σε ποιο βαθμό το παιδί θα επωφεληθεί από ειδικά μέτρα κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας · τα παιδιά-θύματα θεωρείται ότι έχουν ειδικές ανάγκες προστασίας και υποβάλλονται σε αξιολόγηση για να προσδιοριστεί εάν και σε ποιο βαθμό θα επωφεληθούν από ειδικά μέτρα (Οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων)
- ◆ Διαφορετικές αρχές ενδέχεται να συμμετέχουν, μέσω της συνεισφοράς τους, των αποφάσεων που λαμβάνουν και της υλοποίησης των συγκεκριμένων αποφάσεων σε διαφορετικές χώρες. Ορισμένες φορές απαιτείται η συνεργασία αρκετών υπηρεσιών.
- ◆ Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι η ατομική αξιολόγηση είναι εξίσου ιδιαίτερα σημαντική για άτομα και επαγγελματίες που υποστηρίζουν το παιδί, όπως ο νομικός τους σύμβουλος, τα μέλη της οικογένειας και οι κηδεμόνες, σε περιπτώσεις όπου εμπλέκονται.

Ποιος διενεργεί την αξιολόγηση;

- ◆ Η αξιολόγηση ενεργοποιείται από την ποινική διαδικασία
- ◆ Διενεργείται από ειδικευμένο προσωπικό βάσει, στο μέτρο του δυνατού, πολυεπιστημονικής προσέγγισης (Οδηγία για τις δικονομικές εγγυήσεις)
- ◆ Δεν προσδιορίζεται (Οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων)

Ποιο είναι το πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης;

- Πρέπει να λαμβάνει υπόψη την προσωπικότητα και την ωριμότητα του παιδιού, το οικονομικό, κοινωνικό και οικογενειακό του υπόβαθρο και οποιεσδήποτε ιδιαίτερες ευαλωτότητες. Η έκταση και οι λεπτομέρειες της αξιολόγησης ενδέχεται να διαφέρουν ανάλογα με τις συνθήκες της υπόθεσης, τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν εάν το παιδί κριθεί ένοχο για το εικαζόμενο ποινικό αδίκημα και εάν το παιδί υποβλήθηκε κατά το πρόσφατο παρελθόν σε ατομική αξιολόγηση (Οδηγία για τα δικονομικά δικαιώματα)
- Τις ειδικές συνθήκες του εκάστοτε παιδιού θύματος, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις, τις ανάγκες και τις ανησυχίες του παιδιού (Οδηγία για τη σεξουαλική κακοποίηση)

Ποιος είναι ο ρόλος και τα δικαιώματα του παιδιού;

- ◆ Ενεργός συμμετοχή του παιδιού. Ο ασκών τη γονική μέριμνα ή άλλος κατάλληλος ενήλικας ή/και εξειδικευμένος επαγγελματίας (Οδηγία για τις δικονομικές εγγυήσεις)
- ◆ Ενεργός συμμετοχή του θύματος, να λαμβάνονται υπόψη οι επιθυμίες του/της, καθώς και η περίπτωση που δεν θέλουν να επωφεληθούν από τα ειδικά μέτρα (Οδηγία για τα δικαιώματα του θύματος)
- ◆ Λαμβάνει υπόψη τις απόψεις, τις ανάγκες και τις ανησυχίες του παιδιού (Οδηγία για τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών)

Πότε διενεργείται η αξιολόγηση;

- ♦ Στο πλέον πρώιμο και κατάλληλο στάδιο της διαδικασίας και πριν από την απαγγελία της κατηγορίας, με ορισμένες εξαιρέσεις. Για παράδειγμα: αν τα στοιχεία που αποτελούν τη βάση της ατομικής αξιολόγησης μεταβληθούν σημαντικά, η αξιολόγηση θα πρέπει να επικαιροποιηθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας (Οδηγία για τις δικονομικές εγγυήσεις)
- ♦ Τα θύματα θα πρέπει να λαμβάνουν έγκαιρη αξιολόγηση- εάν τα στοιχεία που αποτελούν τη βάση της ατομικής αξιολόγησης αλλάζουν σημαντικά, η αξιολόγηση θα πρέπει να επικαιροποιείται καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. (Οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων)
- ♦ Θα πρέπει ωστόσο να είναι δυνατή η απαγγελία κατηγορίας σε περίπτωση που δεν υπάρχει ατομική αξιολόγηση, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί, για παράδειγμα, στην περίπτωση που ένα παιδί τελεί υπό προσωρινή κράτηση και η αναμονή έως ότου καταστεί διαθέσιμη η ατομική αξιολόγηση θα ενείχε τον κίνδυνο να παραταθεί αδικαιολόγητα η εν λόγω κράτηση. (Οδηγία για τις δικονομικές εγγυήσεις)

Εξαιρέσεις:

- ♦ Σύμφωνα με την Οδηγία για τις δικονομικές εγγυήσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να παρεκκλίνουν από την υποχρέωση διεξαγωγής ατομικής αξιολόγησης, όταν η συγκεκριμένη κατά παρέκκλιση διαδικασία είναι δικαιολογημένη από τις περιστάσεις της υπόθεσης, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη βαρύτητα του εικαζόμενου ποινικού αδικήματος και τα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν εάν το παιδί κριθεί ένοχο για το εν λόγω αδίκημα, υπό την προϋπόθεση ότι η κατά παρέκκλιση διαδικασία εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.
- ♦ Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να συνεκτιμώνται όλα τα σχετικά στοιχεία, μεταξύ άλλων εάν το παιδί κατά το πρόσφατο παρελθόν υποβλήθηκε ή όχι σε ατομική αξιολόγηση στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, ή εάν η συγκεκριμένη υπόθεση μπορεί να εξεταστεί χωρίς την απαγγελία κατηγορίας.

Συμπέρασμα:

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, τα Πρότυπα FOCUS αποσκοπούν στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων σχετικά με τη διενέργεια και τη χρήση της ατομικής αξιολόγησης ως **διαδικασία**, και όχι ως ένα εφάπαξ βήμα, η οποία διενεργείται με πολυεπιστημονικό τρόπο και χρησιμοποιείται από πολλούς διαφορετικούς επαγγελματίες, οι οποίοι εμπλέκονται στην εκτέλεση των υποχρεώσεων που αφορούν το παιδί καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.

Εξετάζοντας αυτά τα στοιχεία τόσο για τα παιδιά θύματα όσο και για τα παιδιά που είναι ύποπτοι και κατηγορούμενοι, διαπιστώνουμε ότι οι ίδιες γενικές αρχές μπορούν να καθοδηγήσουν τη διαδικασία ατομικής αξιολόγησης, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για όλα τα παιδιά που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες, ανεξάρτητα από τον ρόλο τους.

Στο επίκεντρο όλων των διαδικασιών ατομικής αξιολόγησης είναι η ανάγκη επικέντρωσης στην περίπτωση του εκάστοτε παιδιού, η ενδυνάμωση του παιδιού ώστε να αποκτήσει πρόσβαση στα δικονομικά του δικαιώματα, καθώς και η παροχή των απαραίτητων πληροφοριών στις διαφορετικές εμπλεκόμενες υπηρεσίες και επαγγελματίες για να αποφασίσουν και να υλοποιήσουν τα ειδικά μέτρα που απαιτούνται.

1.3 Προφίλ: Το σύστημα στο οποίο βασίζονται οι διαδικασίες ατομικής αξιολόγησης

- 1) Για να εκπληρώνεται η υποχρέωση διεξαγωγής και χρήσης των ατομικών αξιολογήσεων, θα πρέπει να υπάρχει ένα σύστημα, τα στοιχεία του οποίου περιλαμβάνουν τα εξής:
- 2) Νομοθεσία (σαφής υποχρέωση)
- 3) Διαδικασίες (ορισμός των ποιος, πότε, πώς, τι, πού, για ποιον σκοπό)
- 4) Πρωτόκολλα συντονισμού (καθώς οι διαδικασίες ατομικής αξιολόγησης συνήθως βασίζονται σε διαφορετικούς φορείς που συνεργάζονται για τη διενέργεια, συμβολή σε, χρήση, παρακολούθηση των ατομικών αξιολογήσεων)
- 5) Εργαλεία και πρακτικές (όπως εργαλεία διαχείρισης υποθέσεων ή λίστες ελέγχου)
- 6) Καταρτισμένοι επαγγελματίες (κατάρτιση)
- 7) Ειδικόί πόροι (π.χ. ειδικές υποθέσεις και ανάγκες)
- 8) Μηχανισμοί απολογισμού, ελέγχου και ανασκόπησης

Πρόσθετη βιβλιογραφία

Γενικό σχόλιο αριθ. 5 της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με τα Γενικά μέτρα εφαρμογής (ανατρέξτε επίσης στο Εργαλείο FOCUS για τον προσδιορισμό της κατάστασης ανάπτυξης των διαδικασιών ατομικής αξιολόγησης).

1.4 Προφίλ: Ατομικές αξιολογήσεις από τη σκοπιά των επαγγελματιών

Μεταξύ των επαγγελματιών που εμπλέκονται ή ασχολούνται ή χρησιμοποιούν τις ατομικές αξιολογήσεις περιλαμβάνονται οι εξής:

- ◆ Προσωπικό της αστυνομίας
- ◆ Δικηγόροι
- ◆ Κοινωνικοί λειτουργοί
- ◆ Εισαγγελείς
- ◆ Δικαστές
- ◆ Ανακριτικοί υπάλληλοι
- ◆ Επιμελητές
- ◆ Επαγγελματίες υγείας (συμπεριλαμβανομένων ιατρών και ψυχολόγων)
- ◆ Άτομα που εργάζονται σε κέντρα προδικαστικής κράτησης

- ◆ Άτομα που εργάζονται σε ιδρύματα όπου μεταφέρονται τα παιδιά
- ◆ Άτομα που εμπλέκονται στην παροχή υπηρεσιών σε παιδιά

Τα ζητήματα των επαγγελματιών για την ατομική αξιολόγηση μπορεί να περιλαμβάνουν:

- ◆ Πώς συμβάλλω, διενεργώ ή χρησιμοποιώ την αξιολόγηση για να βοηθήσω το παιδί να αποκτήσει πρόσβαση στα δικαιώματά του;
- ◆ Τι γνώσεις χρειάζομαι σε σχέση με τις αρμοδιότητες και την επιρροή που έχω στην κατάσταση του παιδιού; (π.χ. διαδικασίες/ εγγυήσεις/ αποτελέσματα)
- ◆ Πώς μπορώ να αποκτήσω γνώσεις σχετικά με τις ανάγκες και την κατάσταση του παιδιού;
- ◆ Τι ρόλο διαδραματίζω σε σχέση με την ατομική αξιολόγηση; Πρέπει να:
 - ◆ Αναλάβω την αξιολόγηση;
 - ◆ Συμβάλλω σε μια αξιολόγηση;
 - ◆ Υποστηρίξω το παιδί κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης;
 - ◆ Παρουσιάσω τις ειδικές ανάγκες ενός συγκεκριμένου παιδιού κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης (π.χ. διερμηνέας);
 - ◆ Επικαιροποιήσω την αξιολόγηση σε κάποιο επόμενο στάδιο των διαδικασιών;
 - ◆ Χρησιμοποιήσω την αξιολόγηση;
 - ◆ Εργάζομαι με άλλους επαγγελματίες για να χρησιμοποιήσω την αξιολόγηση;

1.5 Προφίλ: Η πλευρά του παιδιού

Τα παιδιά που αφορούν οι ατομικές αξιολογήσεις περιλαμβάνουν:

- ◆ Παιδιά θύματα
- ◆ Παιδιά που ενδέχεται να είναι θύματα
- ◆ Παιδιά ύποπτοι
- ◆ Παιδιά κατηγορούμενοι

Τα ζητήματα που προκύπτουν για το παιδί ως προς τις ατομικές αξιολογήσεις μπορεί να αφορούν:

- ◆ Έχω ενημερωθεί; Κατανοώ τη διαδικασία;
- ◆ Έχω υποστηρίξει; Από ποιον και με ποιον τρόπο;
- ◆ Έχουν ληφθεί υπόψη οι συγκεκριμένες ανάγκες που έχω σε σχέση με μια αξιολόγηση;
- ◆ Μου ζητήθηκε η συγκατάθεσή μου να συμμετάσχω σε μια αξιολόγηση και να απαντήσω στις ερωτήσεις που μου τέθηκαν;
- ◆ Με ποιους τρόπους μπορώ να συμμετέχω;
- ◆ Πόσο φιλική προς το παιδί είναι η διαδικασία αξιολόγησης;
- ◆ Ακούγονται οι απόψεις μου;
- ◆ Επιδεικνύεται σεβασμός προς τις απόψεις μου;
- ◆ Μπορώ να έχω πρόσβαση στις πληροφορίες που με αφορούν;

- ◆ Πώς προστατεύεται η ιδιωτικότητά μου;
- ◆ Πώς διασφαλίζει η αξιολόγηση ότι θα έχω πρόσβαση στα δικαιώματά μου;

Τα πρότυπα FOCUS

Επισκόπηση των προτύπων

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 1: ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ

Τα παιδιά που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες, είτε ως θύματα, είτε ως ύποπτοι ή μάρτυρες, θα επωφεληθούν από την ατομική αξιολόγηση όλων των περιστάσεων με στόχο τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για να ικανοποιηθούν όλες οι ανάγκες τους κατά τη διάρκεια τόσο της ποινικής διαδικασίας όσο και των διαδικασιών προστασίας του παιδιού και πρόνοιας που προκύπτουν από την εγκληματική πράξη.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 2: ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ

Η διαδικασία της διενέργειας και της χρήσης των ατομικών αξιολογήσεων θα προσαρμόζεται όπως απαιτείται ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες όλων των παιδιών, ανεξάρτητα από την ηλικία, την εθνικότητα, τις προσωπικές περιστάσεις ή τα χαρακτηριστικά τους.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 3: ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ

Η παροχή πληροφοριών, υποστήριξης και βοήθειας στα παιδιά βοηθά στην ενδυνάμωσή τους ώστε να έχουν πρόσβαση στα δικαιώματά τους. Αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνεται με το να εμπλέκονται τα παιδιά, να ακούγονται, να λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις τους και να εξασφαλίζεται η συγκατάθεσή τους.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 4: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΕ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΜΕ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Η ατομική αξιολόγηση θα πρέπει να γίνεται με τρόπο που να επικεντρώνεται στις ανάγκες του παιδιού. Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού θα πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό γνώμονα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 5: ΣΥΝΕΧΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΙΡΗ

Η ατομική αξιολόγηση πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και ίσως χρειάζεται να επικαιροποιείται. Η ίδια η αξιολόγηση συμβάλλει στις ενέργειες καθ' όλη τη διάρκεια των ποινικών διαδικασιών και μετά από αυτές.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 6: ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ

Το παιδί θα πρέπει να επωφεληθεί από μια ατομική αξιολόγηση που βασίζεται στην πολυεπιστημονική και συνεργατική προσέγγιση των εμπλεκόμενων επαγγελματιών.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 7: ΠΟΙΟΤΙΚΗ

Η ατομική αξιολόγηση διενεργείται από ειδικευμένο, καταρτισμένο προσωπικό.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 8: ΕΠΑΡΚΗΣ ΣΕ ΠΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ

Η ατομική αξιολόγηση θα πρέπει να είναι μια διαδικασία με κατάλληλα καταναμετημένους πόρους όσον αφορά την ενίσχυση των δυνατοτήτων και της διυπηρεσιακής συνεργασίας.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 9: ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟΝ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ

Η ατομική αξιολόγηση διενεργείται ως συγκεκριμένο μέσο για να έχουμε συγκεκριμένα αποτελέσματα ώστε να ικανοποιηθούν τα δικαιώματα και οι ανάγκες των παιδιών.

ΠΡΟΤΥΠΟ ΑΡΙΘ. 10: ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ (ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ)

Η τακτική επανεξέταση της εμπειρίας στα πλαίσια της διαδικασίας αξιολόγησης θα οδηγήσει σε συστηματικές βελτιώσεις ως προς την ανταπόκριση στις ανάγκες των παιδιών στις ποινικές διαδικασίες.

Πρότυπο αριθ. 1: Ολιστική και ολοκληρωμένη

Τα παιδιά που εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες, είτε ως θύματα, είτε ως ύποπτοι ή μάρτυρες, θα επωφεληθούν από την ατομική αξιολόγηση όλων των περιστάσεων με στόχο τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για να ικανοποιηθούν όλες οι ανάγκες τους κατά τη διάρκεια τόσο της ποινικής διαδικασίας όσο και των διαδικασιών προστασίας του παιδιού και πρόνοιας που προκύπτουν από την εγκληματική πράξη

Σημειώσεις για το σκεπτικό:

Όταν εμπλέκονται παιδιά σε ποινικές διαδικασίες, είτε ως θύματα είτε ως ύποπτοι/κατηγορούμενοι, το κράτος έχει υποχρέωση να ικανοποιεί τόσο τις ευθύνες ως προς την ποινική διαδικασία όσο και τις ευθύνες ως προς την πρόνοια/προστασία του παιδιού.

Η αξιολόγηση των ατομικών περιστάσεων του παιδιού (ατομική αξιολόγηση) λειτουργεί ως εφελκυστήρας για όλα τα παιδιά σε κάθε διαδικασία ποινικής δικαιοσύνης και προστασίας του παιδιού που μπορεί να προκύψει από ένα φερόμενο αδίκημα. Οι ανάγκες του παιδιού θα εκτιμηθούν από την αρχή. Η αξιολόγηση χρησιμεύει επίσης για να διασφαλίσει ότι τα παιδιά είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στα δικαιώματά τους σε διαδικασίες δικαιοσύνης με γνώμονα το παιδί και σε κάθε αναγκαία κοινωνικά, προστατευτικά και εκπαιδευτικά μέτρα και πόρους που είναι διαθέσιμα.

Κατά συνέπεια, η αξιολόγηση πρέπει να λαμβάνει υπόψη: (i) τις συνολικές συνθήκες του παιδιού και (ii) να προσανατολίζεται σε όλες τις σχετικές ευθύνες που έχει το κράτος έναντι του παιδιού σε σχέση με το ζήτημα που προκάλεσε τη διαδικασία (ποινική δικαιοσύνη/προστασία του παιδιού) και (iii) θα πρέπει να επιδιώκει να διασφαλίσει ότι όλα τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση των αναγκών και των δικαιωμάτων του παιδιού μπορούν να αξιολογηθούν σωστά (ολιστική και ολοκληρωμένη προσέγγιση).

Ειδικότερα, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την προσωπικότητα και την ωριμότητα του παιδιού, το οικονομικό, κοινωνικό και οικογενειακό του υπόβαθρο και οποιεσδήποτε ειδικές ευαλωτότητες.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Το πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης θα πρέπει να επαρκές ώστε να λαμβάνεται υπόψη η συνολική κατάσταση του παιδιού
- ◆ Επάρκεια πόρων πληροφοριών για τις συνθήκες του παιδιού
- ◆ Επάρκεια χρόνου για τη διενέργεια της αξιολόγησης

- ◆ Παρόμοιες διαδικασίες για όλα τα παιδιά, τόσο τα παιδιά θύματα όσο και τα παιδιά που είναι ύποπτοι/κατηγορούμενοι
- ◆ Συμμετοχή φορέων ποινικών διαδικασιών και φορέων προστασίας/πρόνοιας του παιδιού
- ◆ Διαθεσιμότητα πληροφοριών τόσο στις ποινικές διαδικασίες όσο και στις διαδικασίες προστασίας/πρόνοιας του παιδιού
- ◆ Η αξιολόγηση θα πρέπει να καλύπτει συγκεκριμένα όλες τις ανάγκες του παιδιού και να εξετάζει όλα τα κατάλληλα μέτρα (π.χ. κοινωνικά, προστασίας και εκπαιδευτικά) σε όλη τη διάρκεια των διαδικασιών.

Πρότυπο αριθ. 2 Συμπεριληπτική

Η διαδικασία της διενέργειας και της χρήσης των ατομικών αξιολογήσεων θα προσαρμόζεται όπως απαιτείται ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες όλων των παιδιών, ανεξάρτητα από την ηλικία, την εθνικότητα, τις προσωπικές συνθήκες ή τα χαρακτηριστικά τους

Σημειώσεις για το σκεπτικό:

Τα παιδιά που είναι κατηγορούμενοι και ύποπτοι, καθώς και τα θύματα ορισμένες φορές, ενδέχεται να υποστούν δυσμενή διάκριση, ανάλογα με τα ατομικά τους χαρακτηριστικά ή τις κοινωνικές συνθήκες.

Κανένα παιδί δεν θα πρέπει να αποκλείεται από τη διαδικασία ατομικής αξιολόγησης βάσει των προσωπικών του χαρακτηριστικών ή των κοινωνικών συνθηκών.

Η ατομική αξιολόγηση είναι ένα σημαντικό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία αντιμετωπίζει σωστά τις ειδικές συνθήκες των παιδιών. Η αξιολόγηση μπορεί επίσης να βοηθήσει στον εντοπισμό τυχόν δυσκολιών ή ευαλωτοτήτων που μπορεί να έχει ένα παιδί.

Ομοίως, οι ατομικές αξιολογήσεις πρέπει να προσαρμόζονται καταλλήλως για να λαμβάνουν υπόψη τις συγκεκριμένες ανάγκες των παιδιών.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να απαιτείται επιπλέον εξειδίκευση ή πηγές πληροφοριών για τη διαδικασία ατομικής αξιολόγησης.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαδικασία ατομικής αξιολόγησης μπορεί να απαιτεί πρόσθετη εμπειρογνωμοσύνη ή πηγές πληροφοριών. Για παράδειγμα, ένα παιδί με ειδικές ανάγκες μπορεί να απαιτεί τη συμμετοχή ειδικής υποστήριξης κατά τη διάρκεια μιας αξιολόγησης. Ένα παιδί μετανάστης μπορεί να χρειαστεί τη βοήθεια διερμηνέα. Οι πολιτισμικοί διαμεσολαβητές μπορεί επίσης να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην αποκρυπτογράφηση των συνθηκών ενός παιδιού από άλλη χώρα.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Όλα τα παιδιά υποβάλλονται σε ατομική αξιολόγηση
- ◆ Διασφάλιση ίσης μεταχείρισης κατά τη διεξαγωγή και χρήση της διαδικασίας ατομικής αξιολόγησης
- ◆ Η ατομική διαδικασία αξιολόγησης προσαρμόζεται στα ιδιαίτερα ζητήματα του παιδιού, τα οποία περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, θέματα φύλου, θέματα ΛΟΑΤΚΙ, ιατρικές ανάγκες και περιπτώσεις εθνοτικών μειονοτήτων, όπως τα παιδιά Ρομά.

- ◆ Ύπαρξη ειδικών βημάτων ή μέτρων για την αντιμετώπιση της κατάστασης των παιδιών με συγκεκριμένες ανάγκες, π.χ. προσαρμοσμένες διαδικασίες για παιδιά με αναπηρίες.
- ◆ Συμμετοχή εξειδικευμένων γνώσεων ανάλογα με την περίπτωση
- ◆ Χρήση πρόσθετων πόρων, ανάλογα με την περίπτωση (π.χ. διερμηνείς)
- ◆ Αναγνώριση των αναγκών του παιδιού με σκοπό τη συμμετοχή τους στη διαδικασία
- ◆ Χρήση εξειδικευμένων εργαλείων (π.χ. για μικρότερα παιδιά, για παιδιά με αναπτυξιακές δυσκολίες)
- ◆ Η κατάρτιση στις διαδικασίες ατομικής αξιολόγησης εξοπλίζει τους επαγγελματίες με τα εργαλεία που χρειάζονται για να διασφαλίσουν την αποφυγή διακρίσεων και αυξάνει την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τις συγκεκριμένες ανάγκες του παιδιού.

Πρότυπο αριθ. 3 Συμμετοχική

Η παροχή πληροφοριών, υποστήριξης και βοήθειας στα παιδιά βοηθά στην ενδυνάμωσή τους ώστε να έχουν πρόσβαση στα δικαιώματά τους. Αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνεται με τη συμμετοχή των παιδιών, ακούγοντάς τα, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις τους και λαμβάνοντας τη συγκατάθεσή τους.

Σημειώσεις για το σκεπτικό:

Η διαδικασία ατομικής αξιολόγησης θα πρέπει να λειτουργεί ως βασικό μέσο διασφάλισης ότι το παιδί μπορεί να συμμετέχει στο σύνολο των ποινικών διαδικασιών και να έχει πρόσβαση στις δικονομικές εγγυήσεις που πρέπει να ισχύουν για αυτά.

Πρέπει να ακούγεται αυτό που έχουν να πουν τα παιδιά σε όλα τα ζητήματα που τα απασχολούν. Η ατομική αξιολόγηση θα πρέπει να προάγει την ενεργό συμμετοχή των παιδιών και να πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις, τις ανάγκες και τις ανησυχίες του παιδιού.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το παιδί έχει την ευκαιρία να συμμετάσχει στην ατομική αξιολόγηση, το παιδί θα πρέπει να λαμβάνει πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της νομικής συνδρομής, ιδίως στο βαθμό που η αξιολόγηση καλύπτει οποιεσδήποτε περιστάσεις που ενδέχεται να είναι σχετικές με την εκδίκαση της ποινικής ευθύνης του παιδιού.

Περιλαμβάνει την υποστήριξη από ανεξάρτητο κηδεμόνα σε περιπτώσεις όπου υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων με τους γονείς ή δεν είναι παρών ο γονέας.

Πρέπει να λαμβάνεται η συγκατάθεση του παιδιού να συμμετέχει στην ατομική αξιολόγηση. Το παιδί θα πρέπει να έχει το δικαίωμα μη συμμετοχής στην ατομική αξιολόγηση.

Οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις των συνθηκών του παιδιού δεν υπονομεύουν το δικαίωμά του στην υπεράσπιση, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος να παραμείνει σιωπηλό. Ως εκ τούτου, οι νομικοί σύμβουλοι θα πρέπει να συμπεριληφθούν στη διαδικασία ως δικλείδα ασφαλείας.

Θα πρέπει να υπάρχουν διασφαλίσεις για την προστασία των δεδομένων ώστε να προστατεύεται η ιδιωτική ζωή του παιδιού.

Θα πρέπει να ζητούνται σαφώς οι απόψεις του παιδιού για τα κύρια στοιχεία της αξιολόγησης. Τα ευρήματα της αξιολόγησης θα πρέπει να κοινοποιούνται στο παιδί κατά τρόπο κατάλληλο για την ηλικία και το επίπεδο κατανόησης το εκάστοτε παιδιού.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Διαθεσιμότητα πληροφοριών για την ατομική αξιολόγηση με φιλικό προς το παιδί και κατάλληλο για την ηλικία του τρόπο
- ◆ Διασφάλιση της κατάλληλης υποστήριξης για το παιδί (όπως η συμμετοχή ανεξάρτητης υποστήριξης / γονέων όπου χρειάζεται / νομικού συμβούλου).
- ◆ Έντυπο συγκατάθεσης για το παιδί ή τον κηδεμόνα που θα συμμετάσχει στην αξιολόγηση
- ◆ Συμμετοχή του νομικού συμβούλου του παιδιού για να διασφαλίζεται ότι δεν υποσκάπτονται τα δικαιώματα υπεράσπισης του παιδιού
- ◆ Χρησιμοποιούνται φιλικό προς το παιδί τρόποι επικοινωνίας κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων και σε ότι έχει να κάνει με την αξιολόγηση
- ◆ Χρησιμοποιούνται ψηφιακά εργαλεία για να διασφαλίζεται η επικοινωνία με το παιδί, όταν οι περιστάσεις το επιτρέπουν ή το απαιτούν
- ◆ Οι απόψεις των παιδιών πρέπει να ζητούνται και να λαμβάνονται υπόψη
- ◆ Θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες στο παιδί για τον τρόπο συμβολής της αξιολόγησης στη λήψη αποφάσεων
- ◆ Εφαρμογή μέτρων προστασίας που διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα των δεδομένων του παιδιού
- ◆ Εκπαίδευση των επαγγελματιών που συμμετέχουν σε φιλικές προς το παιδί τεχνικές επικοινωνίας
- ◆ Οι απόψεις του παιδιού θα πρέπει να ζητούνται με σαφήνεια σχετικά με τα βασικά στοιχεία της αξιολόγησης. Τα πορίσματα της αξιολόγησης θα πρέπει να κοινοποιούνται στο παιδί με τρόπο που να ανταποκρίνεται στην ηλικία και την κατανόησή του.

Πρότυπο αριθ. 4

Διαδικασία με επίκεντρο το παιδί και με ευαισθησία προς το παιδί

Η ατομική αξιολόγηση θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά τρόπο που επικεντρώνεται στις ανάγκες των παιδιών (π.χ. όπου είναι δυνατόν σε εγκαταστάσεις κατάλληλες για παιδιά), δίνοντας πάντοτε πρωταρχική σημασία στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού

Σημειώσεις για το σκεπτικό

Οι ατομικές αξιολογήσεις θα πρέπει να είναι εστιασμένες στο παιδί και να διεξάγονται με τρόπους φιλικούς προς το παιδί (π.χ. λαμβάνοντας υπόψη τον τόπο διεξαγωγής της αξιολόγησης, το χρονοδιάγραμμα, τις τεχνικές συνέντευξης και τη διαθέσιμη υποστήριξη). Το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού θα πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό γνώμονα σε όλα τα θέματα που αφορούν το παιδί.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Τοποθεσία: Βεβαιωθείτε ότι η αίθουσα στην οποία πραγματοποιείται η ατομική αξιολόγηση είναι φιλική προς το παιδί. Αποφυγή εκφοβιστικού περιβάλλοντος.
- ◆ Χρόνος: Βεβαιωθείτε ότι το χρονοδιάγραμμα της ατομικής αξιολόγησης λαμβάνει υπόψη την τις συνθήκες (χρόνος συνέντευξης, παροχή επαρκούς αριθμού διαλειμμάτων κ.λπ.)
- ◆ Προσωπικό: Εμπλέκετε επαγγελματίες εκπαιδευμένους στην ανάπτυξη του παιδιού, τα δικαιώματα του παιδιού και την επικοινωνία με το παιδί, (αποφυγή εχθρικών τεχνικών)
- ◆ Υποστήριξη: Διασφαλίστε ότι το παιδί λαμβάνει την κατάλληλη υποστήριξη με τη συμμετοχή των γονέων και των κηδεμόνων, (όπου και όποτε κρίνεται σκόπιμο)
- ◆ Διασφαλίστε ότι το συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό μέλημα καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας: Λήψη μέτρων για τη συναισθηματική ευημερία του παιδιού

Πρότυπο αριθ. 5

Συνεχιζόμενη και έγκαιρη

Η ατομική αξιολόγηση πρέπει να πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατό, αλλά μπορεί να χρειαστεί να επικαιροποιηθεί σε διάφορα στάδια της διαδικασίας. Η ίδια η αξιολόγηση συμβάλλει στη λήψη μέτρων καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας και πέραν αυτής.

Σημειώσεις για το σκεπτικό:

Η εξατομικευμένη αξιολόγηση θα πρέπει να διεξάγεται σε πρώιμο στάδιο της διαδικασίας, ώστε να μπορεί να ενημερώνει για τις αναγκαίες διαδικαστικές εγγυήσεις και τα μέτρα προστασίας του παιδιού που θα πρέπει να εφαρμόζονται.

Επιπροσθέτως, πρέπει να επικαιροποιείται σε περίπτωση αλλαγής των περιστάσεων του παιδιού. Αυτό είναι σημαντικό, υπό την έννοια ότι οι συνθήκες στις ζωές των παιδιών μπορούν να αλλάξουν εύκολα και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

Για να επιτευχθεί αυτό, απαιτείται παρακολούθηση των αλλαγών ως προς τις συνθήκες του παιδιού μέσω των κατάλληλων μέσων.

Οι ατομικές αξιολογήσεις θα πρέπει να είναι διαθέσιμες για χρήση εγκαίρως για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται.

Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε συνεχή βάση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας για την αντιμετώπιση των διαφόρων βημάτων και σταδίων της διαδικασίας και για την ενημέρωση όλων των σχετικών μέτρων.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Η αξιολόγηση διενεργείται κατά την πρώτη επαφή του παιδιού με τους επαγγελματίες επιβολής του νόμου ή τους κοινωνικούς επαγγελματίες ως αποτέλεσμα της παράβασης.
- ◆ Υπάρχει ένα σύστημα που επιτρέπει στους επαγγελματίες που ασχολούνται με το παιδί να ενημερώνουν την ατομική αξιολόγηση
- ◆ Υπάρχει σύστημα περιοδικής παρακολούθησης των ενδεχόμενων αλλαγών ως προς τις συνθήκες του παιδιού.
- ◆ Υπάρχει ένα σύστημα που διασφαλίζει ότι η ατομική αξιολόγηση συμβάλλει στη λήψη αποφάσεων καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

Πρότυπο αριθ. 6

Πολυεπιστημονική και συνεργατική

Το παιδί θα πρέπει να επωφεληθεί από μια ατομική αξιολόγηση που βασίζεται στην πολυεπιστημονική και συνεργατική προσέγγιση των εμπλεκόμενων επαγγελματιών.

Σημειώσεις για το σκεπτικό:

Η πολυεπιστημονική προσέγγιση διασφαλίζει ότι διαφορετικές γνώσεις και δεξιότητες θα συμβάλλουν στην ατομική αξιολόγηση του παιδιού.

Η διεπιστημονική προσέγγιση επιτρέπει να εξεταστούν σωστά οι διάφορες διαστάσεις της κατάστασης του παιδιού και μπορεί να διευκολύνει τον εντοπισμό τυχόν δυσκολιών ή ευαλωτοτήτων του παιδιού. Για παράδειγμα, ένας επαγγελματίας υγείας θα πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίσει εάν ένα παιδί έχει κάποια γνωστική διαταραχή ή διαταραχή της προσωπικότητας, οι οποίες μπορεί να προκύπτουν μερικές φορές από εγκεφαλικούς τραυματισμούς.

Αυτό έχει τεράστια επίπτωση στην αλληλεπίδραση του παιδιού με το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης, συμπεριλαμβανομένου και του δυνητικού ποσοστού υποτροπής. Τα συγκεκριμένα παιδιά ενδέχεται να χρειάζονται νευρολογική αποκατάσταση, κάτι που εάν αναγνωριστεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ατομικής αξιολόγησης πιθανότατα θα αποδειχτεί ότι αποτελεί σημαντικό βήμα στη διαδικασία για το παιδί και το σύστημα δικαιοσύνης.

Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι το αποτέλεσμα της ατομικής αξιολόγησης μπορεί να συμβάλει σε όλες τις διαφορετικές διαδικασίες στις οποίες συμμετέχει το παιδί και να είναι σχετικό με την εργασία διάφορων επαγγελματιών, οι οποίοι έχουν αρμοδιότητες σε σχέση με την κατάσταση του παιδιού κατά τη διάρκεια των διαδικασιών, ή προκύπτουν από τις διαδικασίες.

Η δυνατότητα των συγκεκριμένων επαγγελματιών να εργάζονται συνεργατικά καθιστά δυνατή μια ολιστική αλλά και αποτελεσματική προσέγγιση.

Επίσης διασφαλίζει ότι το παιδί δεν χρειάζεται να υποβληθεί σε επαναλαμβανόμενες διαδικασίες αξιολόγησης, κάτι που ενέχει τον κίνδυνο επιδείνωσης του τραύματος σε υποθέσεις παιδιών θυμάτων και άλλων δυσκολιών για τα παιδιά.

«Λάβαμε επιτακτικά αποδεικτικά στοιχεία ότι μια άλλη σημαντική εκτίμηση για τους νεαρούς ενήλικες στο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης είναι η δυνητική παρουσία άτυπης ανάπτυξης του εγκεφάλου... τα άτομα που συνεχίζουν την ποινική συμπεριφορά στην ενήλικη ζωή είναι πιο πιθανό να έχουν νευροψυχολογικές διαταραχές, όπως γνωστικές δυσλειτουργίες με τη σκέψη, τη συμπεριφορά και την επίλυση προβλημάτων, τη συναισθηματική παιδεία και τον έλεγχο των συναισθημάτων, μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα με τη γλώσσα και την ομιλία, οι οποίες συσχετίζονται με [συχνά οφείλονται στην] τραυματική εγκεφαλική βλάβη.

Κοινοβούλιο της Σκωτίας - Αναφορά της Επιτροπής
Δικαιοσύνης για την τραυματική εγκεφαλική βλάβη
(TBI) και τη φυλακή
(Tom McMillan)

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Συμμετοχή διαφορετικών επαγγελματιών (επιβολής του νόμου, επαγγελματίες κοινωνικών επιστημών, επαγγελματίες υγείας, επαγγελματίες εκπαίδευσης κ.λπ.)
- ◆ Συμμετοχή διαφορετικών υπηρεσιών
- ◆ Πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ υπηρεσιών
- ◆ Συναντήσεις και εργαλεία διαχείρισης υποθέσεων
- ◆ Πρωτόκολλα για την κοινή χρήση των δεδομένων μεταξύ επαγγελματιών, με σεβασμό στους κανόνες περί προστασίας των δεδομένων.

Πρότυπο αριθ. 7 Ποιότητα

Η ατομική αξιολόγηση διενεργείται από ειδικευμένο, καταρτισμένο προσωπικό

Σημειώσεις για το σκεπτικό:

Για να είναι δυνατή η σωστή κατανόηση των παιδιών και των αναγκών τους, πρέπει να συμμετέχει κατάλληλα καταρτισμένο και ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό σε όλα τα επίπεδα. Αφορά γνώσεις σχετικά με την ανάπτυξη του παιδιού και την ψυχολογία του παιδιού. Περιλαμβάνει εκπαίδευση για τα δικαιώματα των παιδιών, την επικοινωνία των παιδιών και την ανάπτυξη των παιδιών.

Ιδανικά η εκπαίδευση θα πρέπει να είναι διεπιστημονική. Επίσης θα πρέπει να διενεργείται τακτικά.

Κατά προτίμηση, το σύστημα θα πρέπει να οργανωθεί κατά τρόπο που να εξασφαλίζει την τακτική αξιοποίηση του εξειδικευμένου εκπαιδευμένου προσωπικού, ώστε να διασφαλίζεται ότι μπορεί να αποκτήσει και να διατηρήσει τη σχετική επαγγελματική εμπειρία.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Ειδικά προσόντα ή εμπειρία που απαιτούνται για τους επαγγελματίες που διενεργούν αξιολογήσεις.
- ◆ Συμμετοχή όλων των κατάλληλων επαγγελματιών
- ◆ Παροχή εκπαίδευσης για την αστυνομία, τους κοινωνικούς λειτουργούς, τους δικηγόρους, τους δικαστές, τους μεσολαβητές και τους επιμελητές
- ◆ Επαρκές πεδίο κατάρτισης (αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τα δικαιώματα του παιδιού, την ανάπτυξη του παιδιού και την επικοινωνία με το παιδί)
- ◆ Τακτική κατάρτιση, αντί για εφάπαξ κατάρτιση
- ◆ Αναγνώριση των προτύπων εκπαίδευσης
- ◆ Ανάπτυξη ειδικών ομάδων επαγγελματιών για παιδιά που αξιοποιούνται σε υποθέσεις που αφορούν παιδιά
- ◆ Υπάρχει τακτική εποπτεία ή διαβούλευση μεταξύ των επαγγελματιών

Πρότυπο αριθ. 8

Επαρκής σε πόρους και βιώσιμη

Η ατομική αξιολόγηση θα πρέπει να είναι μια διαδικασία με κατάλληλα καταναμημένους πόρους, ως προς την ανάπτυξη ικανοτήτων και τη διυτηρησιακή συνεργασία

Σημειώσεις για το σκεπτικό:

Η ίδια η ατομική αξιολόγηση μπορεί να είναι ένα προσαρμοζόμενο βήμα, με πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης, το οποίο να συνάδει με τις ιδιαίτερες συνθήκες του παιδιού.

Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να υπάρχει ανάγκη για μια πιο λεπτομερή, απαιτητική σε πόρους αξιολόγηση, ενώ σε άλλες περιπτώσεις η αξιολόγηση θα είναι πιο απλή.

Γενικότερα, το σύστημα διενέργειας των ατομικών αξιολογήσεων θα πρέπει να διέπεται από μια διαδικασία, στην οποία έχει γίνει σωστή κατανομή των πόρων.

Οι πόροι περιλαμβάνουν τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες, τις υποστηρικτικές υπηρεσίες, τα εργαλεία, τις λίστες ελέγχου, την εκπαίδευση, τους εκάστοτε απαραίτητους εμπειρογνώμονες, την ψηφιακή τεχνολογία για τη διαχείριση των υποθέσεων (ποιος μπορεί να αποκτήσει πρόσβαση στο ψηφιακό περιβάλλον, για ποιον σκοπό...) και τη σταθερή χρηματοδότηση.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Αποκλειστική (κρατική) χρηματοδότηση για υποστήριξη των διαδικασιών ατομικής αξιολόγησης
- ◆ Διαθεσιμότητα κατάλληλων κτιριακών εγκαταστάσεων
- ◆ Οι εμπλεκόμενοι οργανισμοί είναι κατάλληλα εξοπλισμένοι για τη διεξαγωγή των καθηκόντων
- ◆ Επάρκεια προσωπικού (ο φόρτος των υποθέσεων να μην είναι πολύ μεγάλος)
- ◆ Μέτρα προς υποστήριξη της σταθερότητας του προσωπικού (π.χ. δημιουργία εξειδικευμένων μονάδων)
- ◆ Διαθεσιμότητα υποστηρικτικών εργαλείων
- ◆ Σε μεμονωμένες υποθέσεις, διαδικασίες σχεδιασμού ώστε να διασφαλίζονται αυτά που απαιτούνται για τη διενέργεια των ατομικών αξιολογήσεων. Διαθεσιμότητα πόρων για μεμονωμένες υποθέσεις.

Πρότυπο αριθ. 9 Προσανατολισμένη στον αντίκτυπο

Η ατομική αξιολόγηση διενεργείται ως συγκεκριμένο μέσο για να έχουμε συγκεκριμένα αποτελέσματα ώστε να ικανοποιηθούν τα δικαιώματα και οι ανάγκες των παιδιών

Σημειώσεις για το σκεπτικό:

Η ατομική αξιολόγηση δεν είναι μια απλή γραφειοκρατική διαδικασία.

Θα πρέπει να συμβάλλει στη λήψη αποφάσεων, η οποία λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τα δικαιώματα των παιδιών, όσον αφορά τα μέτρα που θα πρέπει να εφαρμόζονται για αυτά κατά τη διάρκεια των ποινικών διαδικασιών (π.χ. προετοιμασία των ανακριτικών συνεντεύξεων, μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου εκφοβισμού κ.λπ.).

Θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στις αποφάσεις για τις υπηρεσίες που θα πρέπει να είναι διαθέσιμες για τα συγκεκριμένα παιδιά, από κοινωνικής, εκπαιδευτικής ή ιατρικής άποψης.

Θα πρέπει να ενημερώνει ορισμένες πτυχές των αποφάσεων που απορρέουν από την ποινική διαδικασία ή συνδέονται με αυτήν, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, των δυνατοτήτων αποκαταστατικής δικαιοσύνης.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Συμβάλλει σε πολλά και διάφορα μέτρα (π.χ. δικονομικές εγγυήσεις, εκπαιδευτικά μέτρα, κοινωνικά μέτρα, μέτρα προστασίας, μέτρα για την υγεία κ.λπ.)
- ◆ Μέσω της συμμετοχής διαφορετικών υπηρεσιών
- ◆ Μέσω της συμμετοχής διαφορετικών επαγγελματιών
- ◆ Μέσω της πρόσβασης των κατάλληλων επαγγελματιών στην ατομική αξιολόγηση
- ◆ Χρήση τόσο στις ποινικές διαδικασίες όσο και στις διαδικασίες προστασίας/πρόνοιας του παιδιού

Παραδείγματα ειδικών δικονομικών εγγυήσεων που βασίζονται σε ατομική αξιολόγηση	Παραδείγματα μέτρων μέριμνας / προστασίας του παιδιού που βασίζονται σε ατομική αξιολόγηση στα διαφορετικά πλαίσια του παιδιού
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ενημέρωση, βοήθεια και υποστήριξη ◆ Πρόσβαση σε νομική συνδρομή / Δωρεάν νομική συνδρομή ◆ Συνθήκες συνέντευξης ◆ Αποκαταστατική δικαιοσύνη ◆ Επιτροπεία (σε περιπτώσεις σύγκρουσης με την οικογένεια, για το παιδί-θύμα) ◆ Μέτρο σχετικό με την καταδίκη (για το παιδί ύποπτο / κατηγορούμενο) 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Σωματική υγεία ◆ Ψυχική υγεία ◆ Κοινωνικές Υπηρεσίες ◆ Υπηρεσία παιδικής προστασίας (για παιδιά-θύματα) ◆ Εκπαίδευση ◆ Μέτρα σχετικά με την επιμέλεια / προφυλάκιση / κράτηση (για παιδί ύποπτο / κατηγορούμενο)

Πρότυπο αριθ. 10

Προσανατολισμένη στην πρόοδο (Συμβολή στη μάθηση)

Η τακτική επανεξέταση της εμπειρίας στα πλαίσια της διαδικασίας θα οδηγήσει σε συστηματικές βελτιώσεις ως προς την ανταπόκριση στις ανάγκες των παιδιών στις ποινικές διαδικασίες

Σημειώσεις για το σκεπτικό:

Να είναι σε θέση να διασφαλίσει την πρόοδο στην επίτευξη δικαιοσύνης φιλικής προς τα παιδιά.

Η διαδικασία αξιολόγησης των ατομικών συνθηκών και αναγκών ενός παιδιού θα πρέπει να επανεξετάζεται, να παρακολουθείται και να προσαρμόζεται ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι νέες τάσεις, οι εξελίξεις και οι ορθές πρακτικές. Αυτό προϋποθέτει ένα καλό σύστημα ανταλλαγής, έρευνας, παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων.

Ένα καλό σύστημα επικεντρώνεται επίσης στην προσέγγιση ενός ευρέος φάσματος των εμπλεκόμενων φορέων (συμπεριλαμβανομένου του κοινού), στην ανάγκη να εργαστεί προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της ευαισθητοποίησης σχετικά με την ανάγκη για δικαιοσύνη φιλική προς τα παιδιά και στην ανάγκη να διενεργούνται ατομικές αξιολογήσεις για να διασφαλιστεί ότι το συμφέρον του παιδιού αποτελεί πρωταρχικό κριτήριο στις σχετικές ενέργειες. Όλα αυτά συμβάλλουν σε ένα στέρεο σύστημα οικοδόμησης-διαδικασίας.

ΔΕΙΚΤΕΣ

- ◆ Η διαδικασία ατομικής αξιολόγησης αναθεωρείται τακτικά και παρακολουθείται σε επίπεδο πολιτικής και σε πρακτικό επίπεδο
- ◆ Συγκριτική αξιολόγηση της προόδου του συστήματος
- ◆ Εντοπισμός και αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων
- ◆ Τα σχετικά σημεία δεδομένων συλλέγονται και επανεξετάζονται. Ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των εμπλεκόμενων οργανισμών
- ◆ Σύστημα προσέγγισης φορέων τους οποίους ενδιαφέρει η ατομική αξιολόγηση (π.χ. εκπαίδευση, επαγγελματίες υγείας κ.λπ.).
- ◆ Προώθηση της ευαισθητοποίησης του κοινού
- ◆ Μάθηση από τη διεθνή ορθή πρακτική

ακολουθήσέ μας

Terre des hommes in Europe

tdh-europe.org
twitter.com/TdhEurope
www.facebook.com/TdhEurope

Terre des hommes Hellas

www.facebook.com/tdh.greece
twitter.com/tdh_greece

Terre des hommes Romania

tdh.ro
www.facebook.com/TdhRomania

Child Circle

www.childcircle.eu
twitter.com/ChildCircle.EU

Child Rights Center, Serbia

cpd.org.rs
www.facebook.com/Centarzapravadeteta

Defence for Children The Netherlands

www.defenceforchildren.nl
twitter.com/DefenceChildren
www.facebook.com/DefenceForChildrenNL

Social Activities and Practice Institute, Bulgaria

www.sapibg.org/bg
www.facebook.com/sapibg

Το FOCUS συγχρηματοδοτείται
από το Πρόγραμμα Δικαιώματα,
Ισότητα και Ιθαγένεια της
Ευρωπαϊκής Ένωσης (2014-2020)

